

Służba zastępcza

Katarzyna Gajos

Obywatel, któremu przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na odbywanie służby wojskowej może być przeznaczony do służby zastępczej na zasadach określonych w art. 85 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. Nr 78,poz.483).

Odbywanie służby zastępczej uznaje się za spełnienie powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie służby wojskowej.

Zasady przeznaczania do służby zastępczej, kierowania do jej odbycia oraz odbywania służby zastępczej przez podlegających obowiązkowi służby wojskowej określa ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej (Dz. U. Nr 223, poz.2217 z późn. zm.).

W dniu **30 grudnia 2009 r.** wszedł w życie art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 161, poz. 1278). Stosownie do tego przepisu z dniem 30 grudnia 2009 r. poborowi odbywający służbę zastępczą zostali zwolnieni z tej służby i przeniesieni przez wojskowego komendanta uzupełnień do rezerwy. Na moc ww. ustawy z dniem **1 stycznia 2010 roku zawieszono obowiązek odbywania zasadniczej służby wojskowej, a tym samym obowiązek odbywania służby zastępczej.**

Należy jednak nadmienić, iż zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa termin rozpoczęcia i okres trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej (tym samym służby zastępczej) przez osoby podlegające temu obowiązkowi, a także przeszkolenia wojskowego przez absolwentów szkół wyższych. W wyżej wspomnianym okresie zastosowanie będą miały również przepisy dotyczące służby zastępczej w zakresie kierowania do odbycia służby zastępczej oraz jej odbywania, określone w ustawie o służbie zastępczej.

W obecnym stanie prawnym, osoby podlegające kwalifikacji wojskowej, w ramach powszechnego obowiązku obrony, obowiązuje kwalifikacja wojskowa. Zgodnie z art. 32 ust. 6 pkt 3 ww. ustawy w ramach kwalifikacji wojskowej, wykonuje się czynności związane z wstępnym назначeniem osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej do poszczególnych form powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, określonych w art. 4 ust. 2, oraz przyjęciem wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej.

Oznacza to, iż w okresie zawieszenia obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej, osoby podlegające kwalifikacji wojskowej, mogą składać wnioski o przeznaczenie do służby zastępczej. Wnioski składa się do właściwej komisji wojewódzkiej do spraw służby zastępczej, za pośrednictwem wojskowego komendanta uzupełnień, na zasadach określonych w ustawie o służbie zastępczej. Osoba, której wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie nie będzie skierowana do odbycia służby zastępczej, ze względu na zawieszenie obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej. Rozstrzygnięcia w ww. sprawach stanowić będą dla terenowych organów administracji wojskowej informacje o możliwości właściwego zarządzania zasobami osobowymi w ramach powszechnego obowiązku zasadniczej służby wojskowej.

Informacji na temat służby zastępczej można uzyskać u pracownika Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie, ul. Głowackiego 28 pok. 104, tel. (89) 522-79-84.